

CERKVENI glasbenik

Revija za cerkveno glasbo

1

Letnik 119, leto 2026

50 let ponovnega izhajanja | Gregorijanski koral | Zavedanje glasbe | Orglarja Krajnc in Kučera
Anton Foerster | Šentvid pri Stični | Orgelski ciklus | Latinsko ali slovensko | Pečat življenja

Zvočne impresije *romantike*

Med oktobrom 2024 in februarjem 2025 je v župnijski cerkvi sv. Vida v Šentvidu pri Stični potekal prvi orgelski cikel Zvočne impresije romantike, zasnovan ob postavitvi novih trimanualnih orgel, ki jih je kot svoj 41. opus izdelalo Orglarstvo Močnik. Instrument združuje estetsko izročilo slovenske cerkvene glasbe z zahtevami sodobne orgelske tehnike. Ob blagoslovu februarja 2023 so orgle že bogatile bogoslužje, skozi koncertni cikel pa so pokazale svoj polni umetniški potencial. Župnija je v sodelovanju z ZKD Občine Ivančna Gorica, Slovenskim orgelskim društvom, Orglarstvom Močnik in Organistico pripravila program treh koncertov, na katerih so domači in tuji virtuozii predstavili bogastvo zvočnih možnosti novega instrumenta, ki od izvajalcev zahteva poglobljeno znanje zgodovine in umetnosti registriranja.

Prvi inavguracijski koncert je potekal 15. oktobra 2024, ko je nastopil priznani nemški organist in improvizator Martin Sturm, profesor na Visoki šoli za glasbo Franza Liszta v Weimarju. V njegovem programu so se zvrstila dela Brahmsa, Regerja in Bacha, posebno mesto pa so zasedle improvizacije, v katerih je umetnik razprl zvočno bogastvo novih orgel. Sklepni Simfonični epilog, v katerem je prepletel napeva Marija skoz' življenje in Kraljica venca rožnega, je požel stoječe ovacije.

Drugi koncert, 15. decembra 2024, je bil obarvan z adventno toplino in pričakovanjem. Predstavila se je mlada organistka Danijela Slana, večkrat nagrajena in dejavna na Univerzi Mozarteum v Salzburgu. Njen program je občinstvo popeljal skozi meditativne in zvezdne krajine Duboisa in Karg-Elerta, nato pa v središče večera postavil Regerjevo veličastno koralno

Danijela Slana | Matej Šteh

Tomaž Sevšek Šramel | Gašper Stopar

Šentvid pri Stični med orgelskim koncertom | Matej Šteh

fantazijo Wacht auf, ruft uns die Stimme, znano po svojem apokaliptičnem in hkrati upanja polnem sporočilu. Viernova nežna Jutranja pesem in Mendelssohnova slavnostna uvertura iz oratorija Sveti Pavel sta dodali svetlobo bližajočih se praznikov. Slavnina muzikalnost in zrela interpretacija sta občinstvo navdušili, koncert pa se je sklenil z dolgim aplavzom.

Zaključek cikla, 16. februarja 2025, je pripadel uveljavljenemu slovenskemu organistu in čembalistu Tomažu Sevšku Šramlu, mojstru interpretacij glasbe od renesanse do sodobnosti. Poleg orgel je predstavil tudi skoraj pozabljeni francoski umetniški harmonij, glasbilo posebne barvne občutljivosti, ki zahteva poglobljeno znanje zgodovine 19. stoletja. Program je združil dela Johanna Sebastiana Bacha in poznoromantičnih skladateljev, izvajalec pa je poslušalce sproti vpeljeval v zgodovinske in slogovne posebnosti predstavljenih skladb. Zvočnost harmonija je občinstvo še posebej presenetila in ganila, saj je ustvarila intimno, prefinjeno atmosfero, ki se je čudovito stakla s konceptom koncertnega večera pod naslovom Med nebeško eteričnim in peklenko morbidnim.

Vsi trije koncerti so razkrili bogastvo in raznolike izrazne možnosti novih šentviških orgel. Občinstvo,

Martin Sturm | Gašper Stopar

ki je vse večere napolnilo cerkev, je izvajalce nagrajalo z dolgimi aplavzi in stoječimi ovacijami. Cikel

je potrdil, da nove orgle niso le liturgični instrument, temveč tudi odlično koncertno glasbilo, ki omogoča vrhunsko umetniško poustvarjanje in širi glasbeno kulturo v lokalnem in širšem kulturnem prostoru. Ob tem se je rodila zamisel o drugi sezoni, ki se je v lanskem in letošnjem letu že predstavila s tremi koncertnimi večeri, posvečenimi izbranim duetom, aprila 2026 pa bo ponudila še programsko raznolik večer, s katerim bo znova razkrila bogastvo tega instrumenta v dialogu s sodobno ustvarjalnostjo.

Cikel bo tako v nedeljo, 19. aprila 2026, sklenil solistični recital priznanega hrvaškega virtuoza prof. Pavao Mašića, ki bo s svojo interpretacijo preizkusil meje nemškega in francoskega orgelskega repertoarja. Prirčno vabljeni v Šentvid pri Stični! *f*

23. orgelski ciklus Slovenskega orgelskega društva

Slovenski orgelski ciklus je v letu 2025 doživel že svojo triindvajseto izvedbo. Med junijem in novembrom so se zvrstili štiri koncerti na različnih prizoriščih po Sloveniji, ki se ponašajo z izvrstnimi orglami in bogato glasbeno tradicijo. Kot vsako leto so tudi tokrat nastopili tako domači kot tuji organisti, programi pa so razkrivali širok razpon orgelske literature in izvajalskih pristopov.

Prvi koncert je potekal 27. junija v cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem (Adergas) ter je bil v celoti posvečen znamenitemu glasbenemu tisku skladatelja Georga Muffata *Apparatus musico-organisticus* (Salzburg, 1690), ki ga ponosno hrani tudi arhiv frančiškanskega samostana v Novem mestu. Celoten cikel so izvedli Domen Marinčič, Pavao Mašić, Tomaž Sevšek Šramel in Luka Posavec. Program je bil razdeljen na dva sklopa in izveden na orgle v nemškem baročnem slogu (*Orglarstvo Močnik*, 2007) ter na čembalo po modelu Michaela Mietkeja (*Bruce Kennedy*, 2018). Izvedba je trajala kar dve uri, vendar je tako obsežen poklon Muffatovemu delu omogočil celovit vpogled v glasbo skladatelja, ki je v evropski baročni prostor vnesel edinstveno sintezo francoskega, italijanskega in nemškega glasbenega izročila. Muffat je po študiju lullyjanskega francoskega sloga ter stikov s

Prvi koncert: *Apparatus musico-organisticus*, Georg Muffat; Luka Posavec, Tomaž Sevšek Šramel, Pavao Mašić, Domen Marinčič | Barbara De Costa

Corellijem in Pasquinijem oblikoval slog, ki združuje francosko eleganco in italijansko izraznost, njegova monumentalna zbirka *Apparatus musico-organisticus* pa s toccatami v vseh cerkvenih modusih in tremi variacijskimi skladbami predstavlja eno najpomembnejših didaktičnih del v svetovni orgelski zgodovini.

Drugi koncert je sledil 18. septembra v mariborski stolni cerkvi sv. Janeza Krstnika, kjer se je predstavil graški stolni organist Christian Iwan. Program je obsegal dela Johanna Sebastiana Bacha, Roberta Schumannja, Marcela Dupréja, Johanna Jakoba Frobergerja ter tudi improvizacijo na dano temo in skladbo Franza Liszta. Izvajalec je s svojo introvertno muzikalnostjo ter občutkom za slogovno ravnino suvereno prehajal od baročnih do romantičnih idiomov. Polna mariborska stolnica je izvajalca na koncu nagradila z dolgim bučnim aplavzom.